

podle § 1298 obč. zák. dokazovati, že mu bez jeho zavinění bylo zabráněno splnit tento zákonný závazek. Že povinnost pronajímatelova k náhradě škody i podle § 1 odst. 2 čís. 9 zák. čís. 48/25 sb. z. a n. jest podmíněna jeho zaviněním, plyne také z důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona čís. 32/34, tisk Národního shromáždění čís. 2488, v níž se uvádí, že proti zneužití tohoto výpovědního důvodu (§ 1 odst. 2 čís. 9) je nájemník stejně chráněn jako dosud, ale že se výslovně vytýká, že nezaviněný odklad stavby nebo nezaviněné přerušení stavby nezavazují k opětnému pronájmu vypověděného bytu a k náhradě škody; a v důvodové zprávě sociálně politického a rozpočtového výboru, tisk Národního shromáždění čís. 2493 se v té příčině praví, že zde šlo jen o přesnější vymezení dosavadního textu. Jde tedy o pouhé zdůraznění toho, co podle úmyslu zákonodárcova již dříve platilo. Právem tedy oba nižší soudy spatřují podmínku žalobního nároku v tom, že by žalovaná strana byla musela průtah s bouráním starého domu a započítím nové stavby zaviniti. Nezáleží na tom, že žalovaná strana nestavěla podle stavebního povolení ze dne 3. července 1926, na základě něhož byla jí výpověď proti žalobci povolena, nýbrž že stavba byla provedena na základě plánů nových, schválených teprve dne 25. listopadu 1927, když skutečně došlo k úplnému zbourání starého domu a když žalobce ani netvrdí, že provedená stavba podle nových plánů nebyla užitečnější podle § 1 odst. 2 čís. 9 zákona čís. 48/25 sb. z. a n. (rozh. čís. 8322 a 11852 sb. n. s.). Novými plány nebyl průtah v zahájení stavby způsoben, když se do 22. listopadu 1927 nemohlo tak jako tak s bouráním započítí, ježto v budově bydleli ještě někteří jiní nájemníci. Stanoví-li zákon lhůtu do tří měsíců »po odevzdání bytu«, t. j. vypověděného bytu, má na mysli pravidelný případ, že jen dotčený byt jest překážkou započetí stavby. Je-li však touto překážkou také bydlení jiných nájemníků v domě, nutno při posuzování viny pronajímatelovy na průtah se stavbou přihlížeti.

Čís. 14728.

K výkladu § 507 odst. 1 c. ř. s.

Kdy je dovolen samostatný dovolací rekurs odpůrce do přípustnosti dovolání.

Použití § 502 odst. 4 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1935, Rv I 2116/35.)

Žalobkyně domáhají se na žalovaném vydání auta, k němuž žalovaný uplatnil retenční právo z důvodu oprav. První soud žalobu původně zamítl a to proto, že žalobkyně, ačkoliv žalovaný měl proti nim pohledávku za opravy auta, jehož vydání se žalobkyně domáhají, a měl následkem toho retenční právo k autu, mu nenabídly zaplacení oprav. Odvolací soud zrušil tento rozsudek proto, že podle § 471 obč. zák. není takové nabídky zaplacení třeba. V dalším řízení před procesním soudem přednesly však strany souhlasně, že žalovaný svou pohledávku postoupil Marii V-ové. V důsledku toho oba soudy dospěly k názoru, že žalovaný tímto postupem pohledávky pozbyl i retenčního práva a uznaly podle žaloby. Spor byl oceněn odvolacím soudem na 5.000 Kč. Dovolání po-

dané žalovaným do rozsudku odvolacího soudu první soud odmítl jako nepřipustné vzhledem k předpisu § 502 odst. 3 ve znění čl. I. čís. 2 zákona čís. 251/34 sb. z. a n. Rekursní soud uložil prvnímu soudu, by o dovolání jednal dále podle zákona. Důvody: Prvý soud přehlédl ustanovení § 502 odst. 4 c. ř. s., dle něhož dovolání se připouští, když rozsudek první stolice, odvolacím soudem potvrzený, byl vynesena následkem usnesení soudu odvolacího, které rekusem nemůže býti bráno v odpor a jímž dřívější rozsudek podle §§ 496 čís. 2 a 3 a 499 byl zrušen a právní věc byla přikázána zpět soudu první stolice. O tento případ tu jde. Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Především jest řešiti otázku, zda jest dovolací rekurs vůbec přípustný, hledí-li se k § 507 odst. 1 c. ř. s., podle něhož námitky proti přípustnosti dovolání nemohou býti uplatněny rekusem, nýbrž toliko v dovolací odpovědi. K otázce té jest v souzeném případě dáti odpověď kladnou. Zmíněný zákonný předpis má na mysli jen případ, kdy procesní soud dovolání neodmítne pro nepřipustnost, nýbrž doručí jeden stejnopis podle druhé věty prvního odstavce § 507 c. ř. s. odpůrci. V takovém případě nemůže odpůrce rekusem uplatniti, že procesní soud měl dovolání pro nepřipustnost odmítnouti, nýbrž smí své námitky proti přípustnosti uplatniti jen v dovolací odpovědi. O tento případ však zde nejde, nýbrž jde o případ opačný, kde procesní soud odmítl dovolání podle první věty § 507 c. ř. s. pro nepřipustnost, ale rekursní soud k rekursu dovolatele prohlásil dovolání za přípustné. Proti jeho změnujícímu usnesení jest dovolací rekurs podle obecného předpisu § 514 odst. 1 c. ř. s. přípustný a je zde také oprávněný. Dovolání, které odvolací soud považuje za přípustné, směřuje proti rozsudku odvolacího soudu ze dne 21. března 1935, jímž byl potvrzen rozsudek prvního soudu, a v němž byla hodnota předmětu sporu uvedena podle § 500 III c. ř. s. částkou 5.000 Kč. Podle § 502 odst. 3 c. ř. s. v doslovu čl. I čís. 2 zákona z 11. prosince 1934 čís. 251 sb. z. a n. není však proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu přípustné dovolání, nepřevyšuje-li předmět sporu, o němž by měl dovolací soud rozhodnouti, na peněžních nebo peněžité hodnotě 7.000 Kč, leč by odvolací soud v rozsudku prohlásil dovolání za přípustné, protože jde o rozhodnutí zásadního významu, což však se v projednávaném případě nestalo. Odstavec 4 § 502 c. ř. s. ustanovuje sice výjimku z tohoto pravidla dopouštěje dovolání, když rozsudek soudu první stolice odvolacím soudem potvrzený byl vynesena následkem usnesení odvolacího soudu, které rekusem nemůže býti bráno v odpor a jímž dřívější rozsudek podle § 496 čís. 2 a 3 a § 499 c. ř. s. byl zrušen a právní věc byla přikázána zpět soudu první stolice. To však předpokládá, že nový rozsudek prvního soudu nevycházel ze samostatného právního názoru, nýbrž z právního názoru, který odvolací soud ve zrušovacím usnesení projevil a jímž byl první soud při novém svém rozhodnutí podle § 499 odst. 2 c. ř. s. vázán tak, že pak tu jde o takové souhlasné rozsudky dvou soudů, z nichž každý dospěl nezávisle a samostatně k stejnému právnímu názoru, nýbrž o souhlasné rozsudky, jímž je za základ položen jen jediný právní názor

odvolacího soudu (na př. sb. n. s. 2045, 3821, 6558, 7813, 8767, 9607 a j.). Ustanovení § 502 odst. 4 c. ř. s. nelze na souzený případ použití. První soud totiž žalobu původně zamítl proto, že, ačkoliv žalovaný měl proti žalobkyním pohledávku za opravy auta, jehož vydání se žalobkyně domáhají, a měl následkem tohoto retenční právo k autu, žalobkyně mu nenabídly zaplacení oprav. Odvolací soud zrušil tento rozsudek proto, že podle § 471 obč. zák. není takové nabídky zaplacení třeba. V dalším řízení před procesním soudem přednesly však strany souhlasně, že žalovaný svou pohledávku postoupil Marii V. V důsledku toho oba soudy dospěly k názoru, že žalovaný tímto postupem pohledávky pozbyl i retenčního práva. Prvý soud tedy po doplnění řízení rozhodl na podkladě změněného skutkového děje, který jej zprošťoval vázanosti co do právního posudku odvolacího soudu, a řídil se při tom právním názorem, který sám pokládal za odůvodněný tímto změněným stavem. Nebyl tudíž nový rozsudek první stolice, který byl odvolacím soudem potvrzen, vynešen z toho důvodu, že byl první soud podle § 499 odst. 2 c. ř. s. vázán právním názorem odvolacího soudu.

Čís. 14729.

Obmezení žalobní prosby jest částečným zpětvzetím žaloby, jež se může státi po prvním roku jen za předpokladů § 237 c. ř. s. a rovná se ve svých účincích, došlo-li k němu následkem částečného zaplacení za žalované pohledávky, formálnímu zřeknutí se nároku, o němž rozhoduje, došlo-li k obmezení na částku pod 20.000 Kč podáním došlým k soudu před počátkem ústního jednání, podle § 7 a) odst. 1 j. n. samosoudce.

(Rozh. ze dne 23. listopadu 1935, R II 323/35.)

Žalobce obmezil písemným podáním došlým soudu téhož dne, kdy se konalo ústní jednání, ale ještě před tímto, žalobní nárok pod 20.000 Kč. K ústnímu jednání dostavili se zástupci obou stran. Ve věci samé jednal tříčlenný senát. Prvý soud prohlásil na to řízení za zmatečné a postoupil věc k rozhodnutí samosoudci. Rekursní soud vyhradiv svému rozhodnutí právní moc zrušil usnesení prvního soudu a nařídil mu, by o žalobě rozhodl v tříčlenném senátě. Důvody: Podle § 7 a) j. n. rozhoduje u sborového soudu v rozepřích o právech majetkových, náležitých před sborové soudy první stolice samosoudce tenkrát, když předmět sporu nečiní víc než 20.000 Kč nebo když se obmezí na tuto nebo nižší částku. Žalobce v přípravném spisu, podaném na soud po nařízení ústního jednání, avšak před počátkem ústního jednání, omezil žalobní žádost na 17.000 Kč. Tím však ještě nebyl žalobní nárok obmezen na uvedenou částku před začátkem ústního jednání, jak první soud mylně předpokládá. Neboť přípravný spis při zásadě ústnosti jednání není ještě přednesem strany, není předmětem rozhodování, nýbrž slouží k informaci a přípravě ústního jednání. Jen to, co bylo ústně předneseno při ústním jednání, může sloužiti za podklad soudního spisu, a jest procesním materiálem. Obsah přípravného spisu, tedy také obmezení